

ЭДЭР СААС

vk.com/eder_saas

Instagram: edersaas

12+

Галина Тихонова: Камераттан билигин да куттанабын

2008 сыллаахха буолбут “Азия оҕолоро” спортивнай оонньуу арыллыытыгар бэлэмнэнэ сылдьан биир кыыстыын билсибитим. Көрөн-истэн, күлэн-үөрэн, оҕолору кытта тута биир тылы булан, бэркэ тапсан үлэлэспиппит. Түөрт сыл ааспытын кэнниттэн ол кыыспын “Арай биирдэ” киинэбэ сүрүн оруолу оонньуу сылдьарын көрөн олус үөрбүтүм. Онтон Ыла “сүрүн оруолга Галина Тихонова оонньуур” диэн суруктаах киинэни даҕаны, испэктээкили даҕаны элбэхтик көрдүм.

Киинэ уонна Олонхо тыйаатырын эдэр артыыһа Галина Тихонова Ыал-дьыттыыр.

— Оскуолара үөрэнэ сылдьан тый-аатыр курунуогар дьарыктаммытым. Чочу артыыс буолабын диэн быһаарыммакка эрэ, үөрэххэ туттарсан

эбиппин. Ол эрэри, арт-хаус жанрдаах киинэбэ табыллагын дии саньыбын. Манньык киинэлэр туспа философиялаах буолаллар, киини толкуйдаталлар. Михаил Лукачевский “Суол” диэн арт-хаус киинэтигэр оонньообутум, билигин ол киинэни көрдөхпүнэ олус табыллыбыт эбит диэн сыаналыбын. Билингги турукпунан, уопутунан ити киинэбэ уһулларым буоллар, олох атыннык оонньоум этэ. Комедия жанрдаах киинэбэ уһуллуохтун эмиз олус баҕарабын, төһө баҕарар уһуллуом, оонньоум этэ.

— **Оттон ханнык киинэбэ уһулларгын ыарыһапшыккынай?**

— Хайа баҕар оруол ыарахаттардаах буолар. Онтон киһи үөрэнэр, бэйэтигэр сананы арытар. Ыарахаттары аһаргар бэйэтигэрэн нуох эрэ сага “төрүүр”, сайдар. Киинэбэ уһулларга артыыс маастарыстыбата наада. Режиссер эттэ даҕаны, бу оруолга киинэрэгэ кыһаллыхтаапыт. “Хара дьай-га” дэрэтинниги оонньоу сылдьан олус

Джинз, хореограф буолар ырадаарым. Ярославльга, Барнаулга, Москвада усту-
дуоннар фестивалларыгар кыттыбып-
пын, өйдөөн хаалбыппын. Үөрэхим кэн-
ниптэн сана тэриллибит Олонхо тый-
аатарыгар үлэлиш киирбитим. Онно
киирэн эрэ баран идэбэр сыһаа ылларан,
“бу мизэнэ” эбит дии санаабытым.

— **Кийнэгэ бастагы холонуун хайдах эгэй?**

— “Арай бишдэ” дьэн “Detsat” айар бөлөх устар кийнэтигэр сүрүн оруо-
лу оонньообутум. “Манньк оруол баар,
оонньоо”, — дьэбиттэригэр тута
сөбүлэспитим. Камерада саңарарбын
билингэ диэри ыарыҕатабын, саты-
ырын да сатаабат, үөрөспүт тылбын
да сатаан эптэт буолан хаалыахпын сөп.
Бу кийнэгэ уһуларбар “Айаал баар дуу?”
диэни сатаан саңарбаккабын, хаста да
устубуттунун өйдүүбүн.

— Уһуллубут кийнэлэрин бары кэриэтэ ситиһиһилэнэллэр. “Муммуттар” уонна “Сайсары күөлгэ...” кийнэлэр фестивал, куон-
курс бөһөгүгэр үрдүктүк сыана-
ланаллар. Бу кистэлэнэ туохха дии
саныыгыһый?

— Сүрүн оруолу толорбут киһи
иптэҕэтиһилээхтик оонньоото дараны
киһнэ табыллар дьэн буолбатах. Киһнэ
бүтүн устар састаап бары күстэрин
түмэн онгорбут үлэлэрин түмүгэ буо-
лар. Оруолу толорор киһи - арты-
ыс манна көмөлөһөөчү. Артыыстан
киһи баҕарар онорон таһаарыаха сөп.
Оттон сүрүнэ режиссер үлэтэ. Холобур,
“Сайсары күөлгэ...” кийнэни бары биш
санаалаах, үлэһит дьон түмсэн устал-
лара тута биллэр этэ. Уһулла сыдьам-
мын, “кырдык, саха кийнэтигэр ман-
нык дьон үлэлэтэхтэринэ барыта
сатаныһы, тыас таһаарыһыкыт”,
-- дьэн санаабыттыадым.

— **Араас жанрдаах кийнэлэргэ оонньоотун. Ханньк жанрга арты-
ыс быһыытынан быдан табыллар,
арыллар эбиһин дии санаатын?**

— Элбэх жанрга холонон көрбүт

ларын аһан-таһан үөрэтиһим. Икки
күн эрэ уһулуннарбын, режиссер Степан
Бурнашев ыйан-кэрдэн, көрдөрөн-
иһитиннэрэн, элбэххэ үөрэтиһтэ.

— **Россия таһымнаах “Белый ягель” кийнэгэ сүрүн оруолу толорбутун. Хайдах устубуккутуй?**

— Кастинг аһан, бэһиэ буо-
ламмыт собуруу уһулла көптүлүт.
Кийнэни устар састаап таһыма
маннааҕылартан биллэ үрдүк этэ. Уот-
күөс, киһи бөһөгө, кэлиш-барыы... Ол
сылдьан “устан бүтүбүт” дьэн, киш-
нэни ортомуттан тохтопон кэби-
спиттэрэ. Аны сэттэ ый аасты-
тын кэниһиттэн “устар буол-
лубут, төттөрү кэлин” дьэн
ынырбыттар. Манна сыл ангаара
аастытын кэниһиттэн төттөрү
ол кэмнэ эргиллэр, ол оруолга киш-
рэр олус уустук этэ.

— **Артыыс быһыытынан сайдаргар туох көмөлөһөрүй?**

— Кийнэ ааҕабын, айылааҕа
сылдьабын, дьоммун кытта
кэпсэтэбин. Оттон ордук
туох да наадата суох. Дьонум
иптэҕэллэрин, мэхэ эрэллэ-
рин түһэн биэрбэт буоларга
кыһаллабын.

— **“Истин ийи” кийнэгэ сценарий суруйбутун. Кийнэ, тыйаатыр эйгэтин атын идэ-
тигэр көһүөххүн, холонон
көрүөххүн баҕарбаккын дуо?**

— Оннук толкуйдар киирэ сьл-
дьыбыттар. Билингитэ инникибин
артыыс эрэ быһыытынан көрбүн.

— **Оттон кийнэ, испэктээкил арааһыгар оонньообут кыһы дьон уулуһсаҕа көрөн билэр дуо?**

— Билээччилэр, “эйигин ханна эрэ
көрбүтүм” дьэччилэр даҕаны бааллар
Онуоха мин дьээбэлээхтик: “Уин эйиги
эмиз!” — дьэн хардарааччыбын (күлэр).

Айтана АММОСОВ

